Innebörden av symboliska uttryck i slöjdföremål

Många elever har svårt att förstå och genomarbeta uttrycket i sina slöjdföremål. Till exempel där ytan är väl genomarbetad, skapa ett mönster eller en dekor som är noga utvald och formgiven. I nationella utvärderingar av slöjdämnet har det visat sig att undervisning om och bedömning av detta är problematiskt, jämfört med till exempel hantverkstekniska kunskaper och materialhantering, som har en tendens att ta över i undervisningen.
Under 2010 och 2011 genomfördes en learning study i slöjd i åk 5, i syfte att studera vad det innebär att kunna skapa symboliska uttryck i slöjdföremål. Målet var att få en ökad förståelse för hur man kan undervisa om och bedöma symboliska uttryck i elevers slöjdföremål. Studien har genomförts i både metall-, textil- och träundervisning, alltså med betoning på slöjd som ett ämne.

Resultat
Studien har synliggjort att en slöjduppgift som har en ram i form av ett kulturellt uttryck, i detta fall "samiskt", underlättar för lärarens bedömning och för elevens lärande. Det finns då en "kod" att förhålla sig till. Att visa på typiska och icke-typiska material (horn respektive akrylplast), färger (rosa-beige respektive gult-rött-blått-grönt), former (runda respektive kantiga) och föremål (industriell plastkåsa respektive samisk kåsa i vrilämne) resulterade i att eleverna förbättrade sitt resultat på eftertestet i den tredje cykeln. Eleven behöver urskilja estetiska aspekter såsom material, färg, form, bearbetning och mönster/symboler samt hur dessa samverkar för att skapa ett specifikt uttryck. Projektet har presenterats för slöjdlärare på Nordiska museet i mars 2012, där bland annat bedömningsmatrisen som utvecklades i den tredje cykeln finns med.

Läs mer om studien i en artikel publicerad i tidskriften *Forskning om undervisning och lärande* (Forskul):
Broman, A., Frohagen, J., & Wemmenhag J. (2013). Vad kan man när man kan tillverka ett uttryck i slöjd föremål?. *Forskning om undervisning och lärande, 10,* 6-28.

Projektdeltagare
Andreas Broman, Gustav Vasa skola
Janice Wemmenhag, Gustav Vasa skola

STLS nätverk
Jenny Frohagen, koordinator